

**PROIECT
Avocatul Poporului
pentru Drepturile Copilului**

Maia BĂNĂRESCU

**REGULAMENTUL
Consiliului Consultativ al Copiilor
pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului)
din cadrul Oficiului Avocatului Poporului**

I. Dispoziții generale

1. Consiliul Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului) este o platformă a copiilor pentru a exprima liber opinii asupra realizării obligațiilor asumate de către Republica Moldova în baza Convenției cu privire la drepturile copilului și a Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană.
2. Prezentul Regulament este elaborat în temeiul Legii cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsman), (nr. 52 din 3 aprilie 2014), al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Oficiului Avocatului Poporului (nr. 164 din 31 iulie 2015), normele și principiile internaționale în domeniul drepturilor copilului.
3. Regulamentul stabilește scopul, obiectivele și principiile, precum și modalitatea de constituire și organizare a activității Consiliului Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului) (în continuare Consiliul copiilor).

II. Scop, obiective și principii

4. Consiliul Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului), în continuare Consiliul Copiilor, este o structură consultativă permanentă, creată la nivel național de către Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, care reprezintă vocea tuturor copiilor cu privire la respectarea, protecția și asigurarea drepturilor copilului în Republica Moldova.
5. Consiliul Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului) are următoarele obiective:
 - a) facilitează accesul copiilor la informații care promovează sănătatea și bunăstarea socială, spirituală, morală, emoțională și fizică;

-
- b) consultarea opiniei copiilor în toate chestiunile/ problemele de interes ce vizează drepturile copilului, inclusiv soluțiile posibile ale acestora;
 - c) îndrumarea Avocatului Poporului pentru drepturile copilului în stabilirea priorităților în activitate;
 - d) consultarea Avocatului Poporului pentru drepturile copilului în identificarea tematicilor, subiectelor și problemelor în domeniul drepturilor copilului care urmează a fi reflectate în rapoartele tematice/speciale/anuale;
6. Oficiul Avocatului Poporului/ Avocatul Poporului pentru drepturile copilului în susținerea activității Consiliului Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului) se ghidează de următoarele principii:
- a) Nondiscriminare – participarea copiilor în cadrul Consiliului Copiilor este benevolă, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau alte convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie sau orice alt criteriu similar;
 - b) Interesul superior al copilului – deciziile luate sunt analizate prin prisma intereselor și nevoilor copiilor;
 - c) Supraviețuirea și dezvoltarea holistică a copilului – crearea condițiilor de dezvoltare cognitivă, socială, emoțională, morală și fizică a copiilor, la potențialul maxim al fiecărui copil;
 - d) Luarea în considerare a opiniei copilului – toate opiniile exprimate de către membrii Consiliului și alți copii implicați în proces sunt auzite și acestea pot influența procesul decizional.

III. Procedura de constituire a Consiliul Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copiilor)

- 7. Consiliul Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului) este alcătuit din toți copiii care benevol au exprimat dorința să contribuie la realizarea scopului și obiectivelor acestuia.
- 8. Candidatul/a pentru calitatea de membru al Consiliului Copiilor întrunește următoarele condiții:
 - a) Are vârsta de la 10 la 17 ani;
 - b) Manifestă interes pentru drepturile copilului;
 - c) Prezintă acordul informat din partea reprezentanților legali ai copilului (vezi anexa).
- 9. Durata unui mandat pentru membrii consiliului este de maxim doi ani. Un copil poate fi membru cel mult două mandate.
- 10. După încheierea mandatului unor consilieri, OAP anunță apel pentru recrutarea unor noi membri.

11. Prima etapă în procesul de constituire a Consiliului Copiilor constă din informarea copiilor despre crearea acestuia prin anunț public și sesiuni de informare organizate de către Avocatul Poporului pentru drepturile copilului. Sesiunile de informare au ca obiectiv de a comunica despre scopul și activitatea consiliului și de a răspunde la întrebările copiilor.
12. Condițiile de desfășurare a apelului, cerințele față de candidați, modalitatea și data limită de prezentare a Formularului de înscriere se publică pe pagina web oficială a Oficiului Avocatului Poporului www.ombudsman.md, pagina de Facebook a Oficiului Avocatului Poporului și alte surse relevante.
13. Copiii interesați se înscriu prin completarea unui Formular de participare la sesiunile de informare care este parte a anunțului public. Toți copiii înscriși sunt invitați la sesiunile de informare.
14. După sesiunile de informare, copiilor li se oferă timp să reflecteze asupra intenției de a se implica în activitatea Consiliului copiilor și, ulterior, de lua decizia.
15. Copiii ce doresc să devină membri ai Consiliului copiilor, expediază **Formularul de intenție** (anexa nr.1) și **Acordul informat din partea reprezentantului legal al copilului** (anexa nr.2) la Secretariatul Oficiului Avocatului Poporului (str. Sfatul Țării nr. 16, MD-2012, Chișinău) sau pe adresa electronică: copil@ombudsman.md până la data stabilită cu mențiunea: Consiliul Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului). Examinarea formularului de intenție este efectuată de către un grup de lucru creat de către Oficiul Avocatului Poporului. În procesul de constituire a Consiliului Copiilor se ține cont de principiul reprezentării echitabile a diferitor grupuri de copii. Toți copiii sunt anunțați individual despre decizia luată privind componența Consiliului Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului).

IV. Procedura de organizare a activității Consiliului Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului)

16. Consiliul Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului), la fiecare doi ani, stabilește prioritățile de activitate, reieșind din nevoile, problemele și interesele exprimate de către copii.
17. Activitățile de informare/ formare și de cercetare a membrilor consiliului sunt alternate și au scopul de a le forma competențele de a acționa ca apărători ai drepturilor omului (i) și pe cele de cercetare/ analiză a problemelor identificate (ii).
18. Implicarea în activitățile consiliului se bazează pe asumarea benevolă de roluri și sarcini după capacitățile, experiențele și intereselor copiilor.
19. Participarea în activitatea Consiliului copiilor se realizează în cadrul întrunirilor față în față și/sau online, prin intermediul poștei electronice, platforme online de comunicare etc.
20. Membrii Consiliului Copiilor decid asupra modalităților de organizare a activității, respectând nevoia de autonomie a acestora.

21. La încheierea activității în cadrul Consiliului Copiilor, Oficiul Avocatului Poporului eliberează copilului un certificat de participare.
22. Activitatea Consiliului Copiilor este facilitată și susținută de către personalul Direcției drepturile copilului în cadrul Oficiului Avocatului Poporului.
23. Membrii Consiliului copiilor au dreptul:
 - a) Să consulte opinia tuturor copiilor, propunând cercetarea problemelor care îi interesează;
 - b) Să comunice Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanului Copilului) problemele identificate;
 - c) Să fie implicați în monitorizarea respectării drepturilor copiilor;
 - d) Să se implice în activități de promovare a drepturilor copilului ca apărători ai drepturilor omului;
 - e) Să participe la dezbateri publice referitor la respectarea drepturilor copilului;
 - f) Să se exprime asupra proiectelor de documente și acte normative referitor la drepturile copilului;
 - g) Să disemineze informații/ ofere feedback semenilor despre rezultatele discuțiilor cu Ombudsmanul Copilului și a cercetărilor efectuate;
 - h) Să participe la luarea deciziilor cu privire la activitatea Consiliului Copiilor.

V. Standarde în activitatea Consiliului Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului)

24. Activitatea Consiliului Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului) se realizează în baza următoarelor standarde de participare adevărată și etică:
 - a) Copiii primesc informații complete, accesibile și transparente despre activitatea consiliului (scop, atribuții, activități, metode, echipă, condiții etc);
 - b) Copiii cunosc că au dreptul să se retragă din proces la orice etapă, fără a avea consecințe, și știu procedura;
 - c) Opiniile copiilor sunt tratate cu respect, asigurându-le oportunități de a exprima ideile și inițierea activităților;
 - d) Activitățile sunt deschise tuturor copiilor, fără nicio discriminare, asigurându-se un echilibru dintre gen, regiuni, capacități, vârstă etc.;
 - e) Activitățile sunt familiare realităților actuale ale copiilor, iar ei au spațiu să pună pe agendă orice subiect important;
 - f) Spațiul/ mediul și metodele utilizate sunt prietenoase și conforme capacităților în evoluție ale copilului;
 - g) Adulții sunt pregătiți să facă activitățile astfel încât copiii să se simtă confortabil, susținuți și ascultați;

-
- h) Adulții sunt responsabili să se asigure că copiii sunt în siguranță. Copiii știu cu cine să vorbească, dacă se simt în nesiguranță, și le sunt create condițiile necesare pentru a comunica îngrijorările sale. Datele cu caracter personal ale copiilor sunt protejate conform actelor administrative aprobate de OAP în domeniu.
- i) Copiii primesc feedback despre modul în care opiniile exprimate de către ei au fost luate în considerare de către adulți și li se oferă posibilitate să-și exprime opinia despre rezultatele procesului la care au participat.

VI. Dispoziții finale

25. Prezentul Regulament intră în vigoare la data aprobării acestuia de către Avocatul Poporului pentru drepturile copilului.
26. Regulamentul poate fi modificat la inițiativa Avocatului Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanului Copilului), precum și la propunerile membrilor Consiliului Copiilor.

Anexe

- Formular de intenție
- Acordul informat din partea reprezentanților legali ai copilului
- Glosar

FORMULAR de INTENȚIE
pentru a deveni membru al Consiliului Consultativ al Copiilor
pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului)
din cadrul Oficiului Avocatului Poporului

Date generale

Nume, prenume _____

Data, luna, anul nașterii

Sexul _____

Unde locuiești _____

Instituția de învățământ în care înveți _____

Numărul de telefon _____

Email _____

Te rugăm să răspunzi la toate sau doar la unele din întrebările de mai jos în limita a doua-trei propoziții.

1. Ce ai dori să ne comunicii despre tine?

2. De ce ai dori să participi în Consiliul Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului) din cadrul Oficiului Avocatului Poporului?

3. Ce așteptări ai de la activitatea Consiliului Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului)?

Îți mulțumim

Anexa nr. 2

**Acordul informat
din partea reprezentantului legal al copilului**

Oficiul Avocatului Poporului/ Ombudsmanul Copilului susține procesul de creare și activitatea Consiliului Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului) .

Scopul Consiliului Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului) din cadrul Oficiului Avocatului Poporului (OAP) este să reprezinte vocea tuturor copiilor cu privire la respectarea, protecția și asigurarea drepturilor copilului în Republica Moldova.

Prin semnarea prezentului document, exprimați acordul informat privind participarea copilului la activitățile online și offline ale Consiliului Copiilor. De asemenea, confirmați că ați citit și ați înțeles informațiile din Regulamentul consiliului care poate fi accesat pe www.ombudsman.md și din prezentul document, inclusiv faptul că pe parcursul evenimentului copiii nu sunt implicați în activități cu caracter politic și religios.

Prezentul acord este valabil pe întreaga durată de participare a copilului în Consiliul Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului) și poate fi retras oricând pe parcursul perioadei indicate, cu înștiințarea obligatorie a OAP.

**ACORDUL REPREZENTANTULUI LEGAL
(PĂRINTELUI/ TUTORELUI/ ÎNGRIJITORULUI)**

Participarea copilului în cadrul Consiliului Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului)

Subsemnatul/ta, _____ (scrieți prenumele și numele dvs.), în calitate de reprezentant legal al copilului _____ (scrieți prenumele, numele copilului), confirm că sunt informat despre prevederile regulamentului Consiliului Copiilor din cadrul OAP, și îmi exprim acordul informat pentru ca copilul să participe în acest proces ce se va desfășura în perioada mandatului de membru a Consiliului Copiilor prevăzută de Regulament.

Îmi dau liber și în cunoștință de cauză consimțământul privind participarea copilului în Consiliul Copiilor. Declar pe propria răspundere că dețin dreptul legal de a da consimțământul pentru copil, precum am făcut în acest document

Sănătatea copilului

Nevoi specifice: _____

Cerințe specifice legate de regimul alimentar: _____

Necesități de îngrijire medicală: _____

Detalii cu privire la administrarea medicamentelor: _____

Reacții alergice:

Afecțiuni cronice (spre exemplu, astmă, epilepsie, hipotensiune arterială, predispoziție spre migrenă/ leșin/ amețeli, depresie/ anxietate): _____

Alte mențiuni _____

Cuvintele și părerile copiilor sunt importante pentru noi. Le folosim pentru a înțelege mai bine ce probleme îi preocupă și pentru a le face cunoscute celorlalți. În aceste scopuri, luăm notițe când discutăm cu ei și uneori îi filmăm sau îi fotografiem în timp ce lucrează. Aceste informații ne sunt utile când abordăm situația copiilor cu profesioniștii, autoritățile sau publicul larg.

În materialele noastre, copiii apar într-o lumină pozitivă, fără a vorbi despre teme care îi fac să se simtă incomodați, rușinați, vinovați, să re trăiască amintiri neplăcute. În cazul subiectelor sensibile și a situațiilor cu conotație negativă, care pot afecta bunăstarea emoțională a adolescenților, le este protejată identitatea (nu se dau date personale, precum numele și localitatea; se acoperă fața, se schimbă vocea).

Filmare, fotografiere și înregistrare citate de către OAP

Sunt de acord ca citate ale copilului și imagini foto/ video cu el să fie folosite în diferite materiale ale OAP și ale partenerilor săi: cărți, reviste, broșuri, postere, rapoarte, filmulețe, articole pentru ziare etc. (*scrieți clar „da” sau „nu”*) _____, pagini web și rețele de socializare ale OAP (*scrieți clar „da” sau „nu”*) _____.

Notă: Acordul privind utilizarea imaginilor video, foto și ale citatelor expuse de copil este valabil pe o perioadă nelimitată de timp din momentul semnării și poate fi rechemat în orice moment cu informarea obligatorie a OAP. OAP asigură utilizarea acestora conform politicii de protecție a datelor cu caracter personal.

În calitate de membru/membră al/a Consiliului Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului), copilul ar putea avea posibilitate să discute cu mass-media. Înainte de contactul cu ei, informăm jurnaliștii despre regulile de comunicare și Politica OAP de protecție a copilului. De asemenea, pregătim tinerii pentru întâlnirea cu jurnaliștii, le explicăm că este dreptul lor să discute cu presa, dar că nu sunt obligați să o facă, de aceea pot refuza să dea interviu în orice moment sau pot să nu răspundă la anumite întrebări. Reprezentanții OAP sunt de față în timpul comunicării jurnaliștilor cu copiii și, dacă este cazul, pot întrerupe interviul/filmarea etc.

Filmare, fotografiere și comunicare cu jurnaliștii

Sunt informat că este posibil ca în timpul procesului copilul să comunice cu jurnaliștii pe teme legate de drepturile copilului. Îmi dau acordul pentru ca în timpul acestor întâlniri copilul să fie fotografiat (*scrieți clar „da” sau „nu”*) _____, filmat (*scrieți clar „da” sau „nu”*) _____, interviuat (*scrieți clar „da” sau „nu”*) _____, iar materialele ce conțin foto/ video și interviuri cu copilul să fie difuzate la TV, radio, publicate în ziare sau postate pe internet.

Date de contact ale reprezentantului legal

În caz de necesitate, mă puteți contacta la numerele de telefon:

Mobil: _____ Domiciliu (*scrieți
codul*): _____

Dacă încercarea de a mă contacta eșuează, puteți să contactați următoarea persoană:
Nume, prenume: _____ Telefon de contact:

Date de contact ale organizatorilor

În baza informațiilor oferite de dvs. în acest document, OAP asigură buna desfășurare a evenimentului, cu riscuri minime pentru copii.

1....

2....

Semnez acest document în două exemplare: unul pentru Oficiul Avocatului Poporului și unul fiind pentru mine.

Prenume, Nume: _____

Semnătură: _____

Data: _____

GLOSAR

Oficiul Avocatului Poporului - este o echipă de persoane care oferă suportul necesar Avocatului Poporului/ Avocatului Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului) în scopul realizării activităților sale.

Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului sau Ombudsmanul Copilului este un funcționar public de rang înalt, desemnat de Parlament, care apără, promovează, protejează drepturile copilului, previne încălcarea acestora, veghează respectarea drepturilor copilului de către autorități și alte persoane în Republica Moldova și asigură realizarea, în toată țara, de către alte persoane și autorități a prevederilor Convenției ONU cu privire la drepturile copilului.

Ombudsmanul Copilului vorbește pentru copil, despre copil, în numele copilului. Ombudsmanul Copilului asigură respectarea drepturilor tuturor copiilor, fără nici o discriminare, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie a copilului sau a părinților, de origine națională, etnică sau socială, de situația materială, de incapacitate sau de altă situație.

Copil – Orice persoană până la vârsta de 18 ani

Consiliu consultativ – adunare formată din experți care oferă asistență conducerii unei organizații sau întreprinderi la luarea unei decizii

Consiliul Consultativ al Copiilor pe lângă Avocatul Poporului pentru drepturile copilului (Ombudsmanul Copilului) - este o structură consultativă permanentă, creată la nivel național de către Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, care reprezintă vocea tuturor copiilor cu privire la respectarea, protecția și asigurarea drepturilor copilului în Republica Moldova.

Nevoia de autonomie – dreptul unei persoane de a lua singură deciziile care o privesc

Drepturile copilului – reguli, norme pe care le respectă adulții în crearea condițiilor pentru ca copiii să se dezvolte, să fie sănătoși și în siguranță și să exprime opinia.

Consultarea opiniei copilului – adulții cer părerea copiilor despre lucrurile/ întrebările care îi privesc și țin cont de aceasta.

Acord informat – document prin care reprezentantul legal al copilului își dă acordul ca copilul să se implice în anumite activități.

Reprezentanți legali ai copilului – părinții sau, în lipsa acestora, persoana care a fost numită conform legii să reprezinte interesele copilului.

Standarde de participare a copilului – reguli prin care se asigură că participarea copilului la luarea deciziilor care îl privesc este adevărată și etică.

Mandat – este perioada (termen limitat) în care o persoană îndeplinește o anumită funcție

Acte normative – documente oficiale în care sunt înscrise acțiuni obligatorii și urmează a fi respectate.

Feedback – reacție la ceea ce spune și/sau face o persoană.

Copiii apărători ai drepturilor omului – copii care se implică în acțiuni de promovare a drepturilor omului (conform Convenției ONU pentru Drepturile Omului).